

RIJEČ, KOJA MIJENJA ČOVJEKA

Mladen Jovanović

Biblijski institut, Zagreb

Uvod

Svijet u kojemu živimo nalazi se u stalnom traganju za novim. Svugdje je prisutna glad za jednostavnim, praktičnim i upotrebljivim saznanjima. Vrlo su popularni razni tečajevi, kao i susreti na kojima se može nešto nova doznati ili naučiti. Ljudi našega vremena postaju sve više svjesni činjenice koju je grčki filozof Sokrat tako lijepo izrazio: „Znam da ništa ne znam!“.

No izgleda kao da sve želimo ispitivati, detaljnije proučiti, dokazati - ali na području religije očekujemo da netko drugi za nas misli i odlučuje. Prihvaćamo, bez pitanja i dvoumljenja, već ustaljene odgovore; postupamo onako kako je to netko unaprijed odredio. Nisu li religije u povijesti uvijek bile plodno tlo za raznolike manipulacije? U mnogim svojim pojavnim oblicima one su upravo na taj način često bivale korištene. Zamršena učenja i obredi, koje malo tko razumije, pridonosili su tome da izgleda kako na svim drugim područjima valja učiti, razumjeti i znati, ali čim prekoračimo prag crkve, svetišta, hrama, okupljališta vjernika, dolazimo u nešto tajanstveno i u konačnici za obična čovjeka nerazumljivo. Tijekom stoljeća, poznate nam religije, u svoje bogoslužne svrhe upotrebljavale su čak i jezike koji su bili strani i nepoznati. Za nešto takvo postojao je sasvim određen razlog - stjecanje vlasti nad neukim pukom. Nastavlja li se slična praksa i u današnje vrijeme? Možda, ali na lukaviji i skriveniji način?

Čemu služi Božja riječ?

Što je Biblija, za koju tvrdimo da je istinska Riječ Božja? Nije li ona poruka Boga Stvoritelja, svakom ljudskom biću? Jer sama je po sebi istinsko čudo! Napisana, dio po dio, u razdoblju od šesnaest stoljeća, u raznim društvenim uređenjima, na raznim jezicima; pisali su je ljudi različiti po naravi, talentima, obrazovanju - od učenih do neukih, od robova do slobodnjaka, seljaka i kraljeva; sročena u raznim književnim formama: u poeziji i prozi, proročanstvima, alegorijama, poslanicama, propovijedima i dijalozima. Njezini pisci nisu bili, kako bi se moglo

pretpostaviti, u suprotnosti, u sukobu, nego u čudesnom skladu. To je istinska Knjiga nad knjigama, Božja riječ! Augustin kaže da je Biblija zaista pismo iz naše domovine.

U svom izvornom obliku, napisana na razumljivom jeziku - svakodnevnom jeziku naroda. Biblija nije prvenstveno namijenjena osobito obrazovanim ljudima. Nije učena rasprava o Bogu, nego knjiga o odnosu Boga i čovjeka. Ukazuje na stvarno stanje. O tome čemu Biblija služi ponajbolje govore dva retka iz novozavjetne poslanice Hebrejima:

Uistinu je živa i djelotvorna Riječ Božja. Ona je oštija od svakog dvosjeklog mača i prodire do rastavljanja duše i duha, zglobova i moždine - i može suditi nakane i misli srca. I nema stvorenja sakrivena pred njim. Naprotiv, sve je golo i otkriveno očima onoga komu moramo dati račun.¹

Biblija je, prije svega, korisna i upotrebljiva poruka. Mnoge druge knjige imaju svrhu informacije, dok Biblija ima svrhu - transformacije. Ona je učinkovita i nije tu da je obožavamo i da joj se klanjamo, nego zato da onaj tko želi živjeti smislenijim i svrhovitijim životom, takav život i nađe. Ona je, kao što to pisac poslanice Hebrejima ističe, oštija od svakog dvosjeklog mača. Biblija je skalpel u rukama „duhovnog kirurga“. Rastavlja dušu od duha, zlo od dobra, mrtvo od živoga, bolesno od zdravog, zadirući u nered čovjekova unutarnjeg bića, u naslage opakog i štetnog tkiva.

Dok Božju riječ prihvaćamo, događa se duhovni kirurški zahvat. Pred nama se očituje ono što mi doista jesmo. Biblija nam pomaže da dođemo do spoznaje o tome što je loše, što bi moglo biti pogubno i kako možemo izaći iz toga stanja.

Netko je predložio da bi na svaku Bibliju trebalo otisnuti svojevrsno „upozorenje“, slično kao na nekim lijekovima ili pakovanjima cigareta: „Ova knjiga vas može promijeniti! Redovitim čitanjem mogli biste izgubiti želju za laganjem, prijevarom, krađom i mržnjom!“

No, Biblija ne pomaže samo u tome da vidimo svoje loše osobine i postupke. To mi najčešće i sami, bez Biblije, uspijevamo uočiti. Biblija kao Božja Riječ može suditi nakane i misli srca. Ona može prodrijeti u klicu svakog našeg grijeha, do mjesta gdje grijeh još nije postao stvarnost, gdje je tek nakana. Pokazuje gdje je izvorište naše grešne naravi i gdje treba početi liječiti. Riječ Božja pomaže da sagledamo i osvijestimo svaku situaciju **prije** nego što učinimo nešto loše. Na taj način analizira naše duhovno stanje, dajući mogućnost da **razmislimo** o tome zašto smo baš tako postupili, **pokazujući** da se u trenutku iskušenja grijeh ne mora ostvariti, **dajući** snagu da mu se odupremo. Božja riječ nudi rješenje i daje upute kako izbjeći slične situacije koje mogu nanijeti štetu. Njezina snaga i moć u tom su pogledu daleko izraženije od spoznaje apostola Jakova po kojoj je Riječ Božja kao ogledalo u kojemu vidimo sebe onakve kakvi stvarno jesmo. Ona ne sagledava samo trenutno stanje, nego zahvaća u stanje prije počinjene pogreške. Ništa se, dakle, ne može sakriti, ništa zatajiti pred svjetlom što ga donosi Božja riječ. Nepoznati mislilac je zapisao: Pročitao sam mnogo knjiga, ali je Biblija pročitala mene!

Svrha Božje riječi u prvom je redu uspostava pravog odnosa s našim Stvoriteljem. Riječ nije tu zato da je analiziramo i proučavamo, te da svojim znanjem zadivljujemo druge. Isus - utjelovljena Riječ, most je između Boga i čovjeka, put prema Bogu.

On je ta Riječ koja je u početku bila kod Boga, koja je bila s Bogom, koja je Bog sam. Isus je utjelovljena i u ljudskom tijelu i umu proživljena Božja Riječ.

---

1 Heb 4:12

Kršćani bi trebali biti isto: utjelovljena i proživljena Božja Riječ. Tek kad Božja riječ postane nerazdvojnim dijelom našeg bića, kad biva u nama utjelovljena, onako kako je bila utjelovljena u Isusu - onda je ostvarena njena prava svrha. Isusov zemaljski put, kako ga prikazuje Evanđelje, nije ništa drugo doli savršeno bogoštovlje: životno, cjelokupno i nadasve proživljeno bogoštovlje. Veliki njemački filozof Immanuel Kant je tvrdio: „Uvjeren sam da je postojanje Biblije najveća dobrobit ljudskoj vrsti. Svaki pokušaj obezvređivanja (Biblije) bio bi zločin protiv čovječanstva.“

Riječ, koja pokreće

Ona ista načela, koja vrijede za proučavanje bilo koje materije, nalaze se i u osnovi proučavanja Biblije. Ako neko prirodno-znanstveno djelo valja temeljito proučavati kako bismo se upoznali s različitim tajnama prirode, koliko je tek neophodnije marljivo istraživati Božju riječ, kako bismo upoznali mudre Božje savjete upućene nama, za našu dobrobit. Bez muke nema nauke! To vrijedi i za Božju riječ.

Čovjek je pogrešiv, a njegova je prosudbena moć nesavršena. Ne postoji ništa napisano što bi svi ljudi u svako doba jednako razumjeli. To vrijedi i za različite oblike naučavanja vjere što su ih ljudi tijekom povijesti sačinili. Nesporazumi u tom slučaju nisu nikakva rijetkost. Čovjek krivo shvaća drugoga čovjeka, a često čak i sama sebe, te je stoga vrlo lako u stanju krivo shvatiti i Boga. To nije Božja, nego ljudska krivnja. Proučavanje Božje riječi iziskuje krajnji oprez i mudrost.

Premda je Bog nadahnuo Bibliju, ne nadahnjuje on svagda i njeno tumačenje. Katkad su najbolji i najpobožniji ljudi imali vrlo različita shvaćanja, a često i zablude, mada su svakodnevno u molitvi težili za potpunom predanošću Bogu. Činjenica je da Gospodin svoje slugе, kad tumače njegovu Riječ, ne štiti od lutanja. Očito je da u pogledu prepoznavanja Božje volje na ljudskim ramenima leži teret velike odgovornosti.

Bog je navijestio svoju volju uz pomoć riječi nekolicine odabranih ljudi (proroka ili apostola). Zašto je Bog odabrao baš taj put objave po Riječi, sa svim teškoćama i mogućim nesporazumima, umjesto da prosvijetli sve ljude direktnom inspiracijom - to je pitanje njegove mudrosti. Božji putovi nisu naši putovi². Činjenica je, međutim, da je on svagda poticao ljude na to da spoznaju njegovu volju iz riječi učenja što ga je on sam nadahnuo i predao svim ljudima³. Najvažniji razlog koji bi nas trebao pokretati u pravcu pravilnog i sadržajnog proučavanja Biblije jest spoznaja da je dobro razumijevanje osnovni preduvjet na planu našeg spasenja. Samo uz pomoć Božje riječi možemo naći konačan odgovor na pitanje: „Što mi je činiti da se spasim?“.

Riječ, koja mijenja čovjeka

Božja riječ ima snagu oživljavanja. Zanimljivo je da je ona prepuna zapisa o onima koji su se mijenjali ili onima koji se nisu htjeli mijenjati. Evo, samo nekoliko novozavjetnih primjera o tome kako su se neki trebali mijenjati. Čak i oni koji su, na prvi pogled, izgledali kao da ne

---

2 Izr 5:21

3 Pnz 29:28, Ezr 7:10, Neh 8:1-8, Ps 119:34-48, 72-80, 89-105, Lk 16:29-31, 1Tim 4:13, 2Tim 2:15 i 3:14-17

trebaju korjenitu promjenu. Iako su svi oni bili pobožni, pravovjerni, gorljivi, požrtvovalni – Bog je tražio promjenu srca i uma:

1. Nikodem (Iv 3): pobožan, pravovjerni, teološki obrazovan Židov.
2. Raskajani Židovi (3000) na jeruzalemskom trgu (Dj 2): bili su pobožni (2:5), bili su raskajani (2:37-38)
3. Etiopljanin - pobožni, religijski obrazovan, požrtvovan i poslušan (Dj 8:35-39)
4. Savao (budući Pavao) – gorljivi borac za Boga, poštovatelj Zakona (Gal 1:11-14) (Dj 9:17-18)
5. Kornelije – Rimljanin, „pobožni priznavalac pravoga Boga“ (Dj 10:1-48)
6. Učenici Ivana Krstitelja – pobožni, učenici (Dj 19:15) „kršteni u ime Isusa“

Biblija je prepuna takvih primjera. Susret s Bogom, na njegovu riječ, zahtijevao je promjene. Bog ne prihvaća ravnodušnost, polovične odluke, djelomičnu privrženost, nego spremnost na promjenu. Zato odluku za Krista nazivamo „novim rođenjem“. Prisjetimo se Pavlova usklika: „*Dakle, ako je tko u Kristu, on je novi stvor; staro je nestalo, novo je, evo, nastalo*“⁴

Riječ je dvosjekli mač

U Markovu evanđelju zapisane su sljedeće Isusove riječi: „Idite po svem svijetu i propovijedajte Radosnu vijest svakom stvorenju!“⁵ Mnogi, potaknuti ovim riječima, prihvaćaju službu propovjednika, ne razmišljajući da je govorenje, ne samo važna, nego i odgovorna služba. Kao da zaboravljaju da je taj isti Isus upozorio: „Ja vam kažem da će ljudi za svaku nekorisnu riječ što je izreknu odgovarati na Sudnji dan.“⁶ I zato je propovjedništvo, u koje valja uključiti svaku drugu vrstu naviještanja i poučavanja Božje riječi, nadasve **odgovorna** služba.

Sam Jakov, brat našega Gospodina, dobro to razumije i u poslanici poručuje: „Neka vas, braćo moja, ne bude mnogo učitelja!“⁷ Ne protivi se Jakov korisnom poučavanju, nego bilo kakvom, ishitrenom i neodgovornom poučavanju, koje može učiniti više štete Kristovu Tijelu, nego mnogo toga drugoga što lako prepoznamo kao štetno djelovanje. Ovo svakako valja držati na umu, kad razmišljamo o propovijedanju. Kristov suvremenik, rimski filozof Seneka, mudro je upozoravao: „Govor je mjera uma.“ Dakle, u skladu s jasnim Kristovim naukom, govornik ili propovjednik, neće samo odgovarati za svaku grubu i bezobraznu riječ: psovku ili klevetu, nego i za svaku beskorisnu riječ. Čim smo zinuli i rekli nešto što nikome nije koristilo, odgovarat ćemo za to pred Bogom, jer je on stvorio riječi da nečemu služe, a ne da se njima razbacujemo.

Pa tko onda može uopće nešto reći? Pogledajmo što nam o tome kaže poslanica Rimljanima: „Prema tome, vjera dolazi od propovijedanja, a propovijedanje biva riječju Kristovom.“⁸ Evo nam logična sklada između Riječi, propovijedanja i vjere. Vjera je rezultat propovijedanja, ali onakvog propovijedanja - koje izvire iz Božje riječi.

U ovom brzorasućem razvoju komunikacije raznolikih oblika, od telefona preko televizije

---

4 2Kor 5:17

5 Mk 16:15

6 Mt 12:36

7 Jak 4:1

8 Rim 10:17

do interneta, dolazi do posvemašnje devalvacije govora. I zato je važno propovijedanju Riječi posvetiti još veću pozornost.

Jer, izgovorena riječ nije samo vibracija zraka, zvučna pojava. Božja riječ posjeduje stvaralačku moć. Na početku Biblije uvijek iznova čitamo: „I reče Bog neka bude...“ „I bi tako.“⁹ Sve se dogodilo tek nakon što je Bog rekao da bude. Važnost riječi upoznajemo i u proslavu Ivanova evanđelja: „I Riječ tijelom postala, i nastanila se među nama.“¹⁰ To je ona Riječ koja se utjelovila u osobi Isusa Krista, ali je to i ona Riječ u koju vjerujemo. Riječ, dakle, ima neopisivu snagu. Isus nije samo poučavao riječju, nego je njome opominjao, iscjeljivao, smirivao oluju i izgonio zle duhove.

Propovijedanje valja učiti od Krista: „Uzmite jaram moj na se i učite od mene, jer sam krotka i ponizna srca.“¹¹ Dakle, propovjednik krotka i ponizna srca ispunjava prva dva osnovna preduvjeta.

Riječ, htjeli mi to ili ne, naša je osobna iskaznica. Ni po čemu se tako dobro ne prepoznamo kao što se prepoznamo po našim riječima. U našem narodu postoji mudra izreka koja kaže: bika se veže za rogove, a čovjeka za riječ. U svim mudrostima svijeta riječ ima golem značaj. Netko je rekao i ovo: svaki dobar liječnik, prije nego postavi dijagnozu, najprije zahtijeva od pacijenta da mu pokaže jezik.

Ne bismo li i mi, propovjednici Riječi, tu činjenicu trebali imati na umu kad bližnjima oko nas „pokazujemo“ svoj jezik?

Za to je neophodno znanje i mudrost. Iz praznoga se ništa ne može izliti, pa se tako ni iz prazne duše ne može očekivati izviranje Božje riječi. Za ovo nalazimo potvrdu u poslanici Titu: „Sam sebe pokaži uzorom dobra vladanja! U nauči pokaži cjelovitost, dostojanstvo, zdravu i besprijekornu riječ, da se posrami svaki protivnik, jer ne može o nama što zlo reći.“¹² Kakve li dubine u ovim riječima! „Cjelovitost, dostojanstvo, zdravu i besprijekornu riječ...“ Ne, dakle, bilo kakvu riječ, nego Božju, proživljenu i prokušanu.

U prvoj poslanici apostola Petra nalazimo sljedeći dobar savjet: „Ako se tko služi darom govora, neka je svjestan da govori riječi Božje! Ako se tko služi darom služenja, neka je svjestan da radi snagom koju Bog daje, da se u svemu hvali Bog po Isusu Kristu komu pripada slava i vlast u vijeke vjekova! Amen.“¹³

Ovdje valja obratiti pozornost na početni veznik „ako“. Ako poznajemo sebe i uvjereni smo da nam je Bog podario dar govora, znajmo da ne govorimo zbog sebe, već Bogu na slavu.

„Bog nam je dao jezik da bližnjemu kažemo nešto lijepo.“¹⁴, savjetovao je Heinrich Heine, veliki njemački pjesnik. Propovijed se poslužuje kao i dobro jelo – za snagu i okrepu i kao što se dobra kuhinja ne poznaje po broju dimnjaka i dimu koji iz njih izlazi, nego po jelu koje iz nje dolazi, tako je i s propovijedima.

Pazimo, na svoje riječi! Kao što se sa strahopoštovanjem odnosimo prema Riječi Božjoj,

---

9 Post 1

10 Ivan 1:14

11 Mt 11:29

12 Titu 2:7-8

13 2Pt 4:11

14 Heinrich Heine (1797-1856): *Vermischte Schriften*, 1854

smatrajući je izrazom svemogućega Boga, budimo također pažljivi i prema vlastitim riječima. Ne dopustimo da se naš jezik preobrazi u britku sablju koja uništava dobro u ljudima. Razmišljajmo uvijek što sve naša riječ može uzrokovati kod onoga koji je čuje. Ne rasipajmo stoga riječi uzalud.

Isus je zapovjedio svojim učenicima: „Idite po svem svijetu i propovijedajte Radosnu vijest svakom stvorenju!“¹⁵ Ništa ne može zamijeniti to važno poslanje, i zato, uz punu odgovornost i ozbiljnost, ponudimo „svakom stvorenju“ – „dobru, zbijenu, stresenu i preobilnu mjeru (Božje riječi) u njihove skute“¹⁶

Smisao biblijskog propovijedanja

Kakav je smisao naviještanja Božje Radosne vijesti? Kad pogledamo ljude oko sebe, doimaju nam se najčešće u redu. Tada se mi kršćani najvjerojatnije pitamo: ima li smisla tim ljudima govoriti kako trebaju poslušati Evanđelje i povjerovati u Krista? No, Bog zna bolje. On vidi dublje, i iza prijetvornih fasada ljudskih lica i njihovih odijela. Da bismo potpunije razumjeli važnost naviještanja Kristova Evanđelja, zavirimo u jednu knjigu Starog zavjeta. Riječ je o proroku Ezekielu.

I spusti se na me ruka Jahvina, i Jahve me u svojem duhu izvede i postavi usred doline pune kostiju.

Provede me kroz njih, svuda oko njih, i gle, bijaše ih u dolini veoma mnogo, i bijahu sasvim suhe! Reče mi: „Sine čovječji, mogu li ove kosti oživjeti?“ Ja odgovorih: „Jahve Gospode, to samo ti znaš!“ Tad mi reče: „Prorokuj ovim kostima i reci im: O suhe kosti, čujte riječ Jahvinu! Ovako govori Jahve Gospod ovim kostima: Evo, duh ću svoj udahnuti u vas, i oživjet ćete! Žilama ću vas ispreplesti, mesom obložiti, kožom vas obaviti i duh svoj udahnuti u vas, i oživjet ćete - i znat ćete da sam ja Jahve!“ I ja stadoh prorokovati kao što mi bješe zapovijedeno. I dok sam prorokovao, nastade šuškanje i pomicanje, i kosti se stadoše pribirati. Pogledah, i gle, po njima narasle žile i meso; kožom se presvukoše, ali duha još ne bijaše u njima. I reče mi: „Prorokuj duhu, sine čovječji, prorokuj i reci: Ovako govori Jahve Gospod; Od sva četiri vjetra dođi, duše, i dahni u ova trupla da ožive!“ I stadoh prorokovati kao što mi zapovjedi, i duh uđe u njih, i oživješe i stadoše na noge - vojska vrlo, vrlo velika.¹⁷

Možda nas ovo prorokovo viđenje podsjeća na neke scene iz filmova „straha i užasa“? Ali, ovdje se ne radi o filmu, već o Bogu jasno vidljivoj, tragičnoj zbilji u kojoj se nalazi svijet. Kad bismo imali duhovne oči, kakve ima Bog, ne bismo vidjeli oko sebe sretne i nasmijane ljude, već dolinu ispunjenu mrtvim tijelima i suhim kostima.

Danas nas ima skoro sedam milijardi ljudi na ovoj kugli zemaljskoj. Svijet srlja u propast i ništa ga ne može zaustaviti do Božjega Duha, koji je objavljen po nadahutoj Božjoj riječi.

Zanimljivo je da Stari zavjet ne prikazuje proroke kao ljude koji su, uvijek i bez prestanka, hrabro govorili Božju riječ. Premda ih je Bog izabrao i opremio za tu osobitu službu, oni su se često ponašali kao i mi danas. Takav je bio i prorok Jeremija. Govorio je u ime Gospodara i Stvoritelja svijeta, uvjeravao ljude svoga vremena da slušaju Boga. Naviještao je sve što mu je

---

15 Mt 28:19

16 Lk 6:38 (parafraza)

17 Ezek 37:1-10

Bog govorio. Govorio je tako iz dana u dan, i kao što to kaže na jednom mjestu svoje proročke knjige, svima je bio na podsmijeh. Taj ljudski podsmijeh konačno mu je dojadio, pa tako u Jeremija 20:9 čitamo ove riječi: „I neću više na nj misliti, nit' ću govoriti u njegovo ime.“ Bila je to samo trenutna slabost. Riječ Božja i snaga istine, koja u njoj prebiva, nije mu dopuštala da ostane šutjeti. Čitamo dalje, na istom mjestu: „Al' tad mi u srcu bi kao rasplamtjeli oganj, zapretan u kostima mojim. Uzalud se trudih da izdržim. Ne mogoh više.“ Svijest o tome da o istini treba govoriti očito je bila jača. Prorok Jeremija i dalje je nastavio govoriti ono što mu je Bog nalagao. Premda je bio okružen ljudima, koji s podsmjehom nisu prihvaćali njegove riječi, prorok nije šutio.

Isus se nalazio u sličnim situacijama. Prilikom ulaska u Jeruzalem, narod se je sjatio oko njega i klicao mu. Vjerskim vođama se to nije sviđjelo pa su rekli Isusu:

„Učitelju, zabrani to svojim učenicima!“ No, Isus je odgovorio: „Kažem vam, ako oni ušute, kamenje će vikati.“¹⁸

Ako imamo u svojim rukama lijek, koji može izliječiti čovjeka, a ne damo mu ga, odgovornost je na nama. Prisjetimo se tužnog proročanstva proroka Jeremije: „Žetva prođe, minu ljeto, a mi nismo spašeni!“¹⁹ Žetva će proći, proći će ovi dani milosti, proći će ovi dani Božjeg strpljenja, a mnogih, koje bismo rado vidjeli u Božjem kraljevstvu, neće tamo biti. Mi ih možemo voljeti, možemo u našem srcu moliti za njih, ali ako im ne kažemo, neće biti spašeni.

Isus je, opisao propovijedanje Evanđelja, usporedbom o sijaču i sjemenju. Evo, kako je nešto slično vidio Victor Hugo, francuski spisatelj i pjesnik:

Sjedim na pragu, ispod luka
I gledam suton dok već pada,
Kraj dana što još obasjava
Posljednje čase ljudskog rada.

Po njivama od noći mokrim,
Promatram starca gdje koraca
U dronjcima, i pregrštima
Buduću žetvu u brazde baca.

Visoki njegov lik se crni
Nad radnjam' krupnim. Osjetiti
Vjeru mu možeš u korisni
Bijeg dana, koji samo hiti.

On ide amo i tamo, i baca
Sjeme po uvijek široj njivi;
Otvara šaku i opet sije...
A, gledeć u nj, ja svjedok sivi,

---

18 Lk 19:39-40

19 Jer 8:20

Još razmišljam, dok krila sjene
- Što, uz šum neki, sved je jača -
Produžuje do samih zvijezda,
Svečanu gestu tog sijača.

Kao što sijač sije sjeme, tako valja sijati Božju spasonosnu riječ. Uskrsli je Isus zapovjedio svojim učenicima: „Dana mi je sva vlast, nebeska i zemaljska. Zato idite i učinite sve narode učenicima mojim. Zato idite po svem svijetu i propovijedajte Radosnu vijest svakom stvorenju!”²⁰ Sijmo Riječ koja mijenja čovjeka i neka nam ne dodija činiti dobro!

---

20 Mt 28:18-19

NAPOMENA

Od 23. do 25. lipnja 2011. održan je teološki simpozij na Adventističkom teološkom fakultetu u Maruševcu. Ovaj međunarodni i međukonfesionalni skup ugostio je 19 predavača iz Osijeka, Beograda, Zagreba, Krapine, Bracknella, Berrien Springsa, Friedensaua, Moskve, Pariza i, naravno, Maruševca. Radove onih koji su ih pripremili za objavljivanje uključili smo u časopis Biblijski pogledi svezak 20. 2012. Više od pedeset prisutnih – studenata, laika i drugih – pažljivo su slušali i sudjelovali u zanimljivim diskusijama.

ANNOTATION

From 23-25 June 2011 theological symposium at Adriatic Union College in Maruševec took place. This international and interdenominational assembly hosted 19 lecturers from Osijek, Belgrade, Zagreb, Krapina, Bracknell, Berrien Springs, Friedensau, Moscow, Paris, and, of course, Maruševec. In this issue of Biblical Perspectives volume 20, 2012 are published articles of all those who submitted them. More than 50 attendants – students, church members, and others – listened carefully to the lectures and participated in interesting discussions.

Željko Porobija
Dekan Adventističkog teološkog visokog učilišta

